

APSTIPRINĀTA
biedrības "Bānīša Draugu klubs"
biedru sapulcē 2017. gada 26. augustā

Biedrības "Bānīša Draugu klubs"

Tehniskā politika

1. IEVADS

1.1. Šis dokuments nosaka biedrības tehniskās attīstības pamatnostādnes.

1.2. Valde organizē šajā dokumentā pausto nostādņu realizāciju un par to izpildi atskaitās biedru sapulcei.

1.3. Līdzdarboties šī dokumenta aktualizācijā ir tiesības jebkurai biedrības biedram, vēršoties ar priekšlikumiem pie biedrības valdes.

1.4. Šis dokuments sastādīts pamatojoties uz izstrādes brīdī esošo aktuālo informāciju un biedrības plāniem savas galvenās aktivitātes attīstīt Baložu kūdras dzelzceļā, uz tā bāzes veidojot muzejdzelzceļu.

1.4.1. Muzejdzelzceļā ir paredzēta galvenokārt darbojošos eksponātu demonstrācija (kas iekļauj sevī arī apmeklētāju pārvadāšanu), kā arī kūdras pārvadājumu atjaunošana, kā arī apmeklētāju piesaiste, to iepazīstināšanai ar kūdras ieguves procesu, tehnoloģijām un ietekmi uz vidi.

1.4.2. Muzejdzelzceļa izveidē tiek ievēroti šādi pamatprincipi:

- ritošais sastāvs, infrastruktūras un kūdras ieguves tehnikas objekti tiek saglabāti, pēc iespējas maksimāli saglabājot to oriģinālo stāvokli, dodot iespēju apmeklētājiem iepazīties ar autentisku kūdras ieguves vidi 20 g.s. 50.-80. gadu periodā;
- gadījumos, ja tiek būvēts jauns objekts, tā izbūve notiek pēc iespējas izmantojot vēsturiskos materiālus un pieejamo tehnisko dokumentāciju;
- atsevišķos pamatos gadījumos, piemēram, ekspozīcijas kopējās pieejamības labākai nodrošināšanai, ir pieļaujama objektu būvniecība un restaurācija ar atkāpēm no vēsturiskās formas.

1.6. Šī dokumenta ietvaros par vērtībām saglabāšanai un attīstībai, tiek uzskatīts:

- prasmes un iemaņas;
- tehniskā dokumentācija, literatūra;
- ritošais sastāvs to vēsturiskajā formā, t.sk. - nerestaurēts;
- rekonstruēts un atjaunots ritošais sastāvs (t.sk. - ar atkāpēm no vēsturiskās formas);
- kūdras ieguves tehnika;
- ritošā sastāva uzturēšanai nepieciešamā infrastruktūra un aprīkojums;
- infrastruktūra (sliežu ceļi, tilti u.tml.);

- ēkas un būves.

2. PERSONĀLS

2.1. Pie dzelzceļa ekspluatācijas un uzturēšanas tiek pielaists personāls, kura kompetences ir pietiekamas attiecīgo operāciju veikšanai.

2.2. Dzelzceļa ekspluatācijas un uzturēšanas kārtību, kā arī prasības personālam, kurš tiek pielaists pie tehnikas ekspluatācijas, nosaka valde.

2.3. Kārtību, kādā personāls tiek pielaists pie tehnikas ekspluatācijas, nosaka valde.

2.4. Finansiālo iespēju robežās biedrība rūpējas par personāla tehnisko kompetenču pilnveidošanu, organizējot apmācības, vai nosūtot uz citu organizāciju organizētām apmācībām, konferencēm, semināriem, u.tml.

3. TEHNISKĀ DOKUMENTĀCIJA UN LITERATŪRA

3.1. Biedrība rūpējas par tehniskās dokumentācijas uzkrāšanu un tās saglabāšanu piemērotos apstākļos.

3.2. Gadījumā, ja no biedrības neatkarīgu iemeslu dēļ nav iespējama dokumentācijas turpmāka uzkrāšana un uzglabāšana, tā, atbilstoši pielietojumam, var tikt izdalīta biedrības biedriem, nodota Latvijas Dzelzceļa vēstures muzejam, Latvijas Nacionālajai bibliotēkai, vai Valsts arhīvam.

Ziedojumos saņemtā dokumentācija un literatūra tiek nodota tikai atbilstoši Sabiedriskā labuma organizāciju likumā noteiktajai kārtībai un noteiktajiem saņēmējiem.

4. RITOŠAIS SASTĀVS

4.1. Biedrības valde organizē un rūpējas par 750 mm platuma dzelzceļu ritošā sastāva pieejamības apzināšanu, iegādi un uzturēšanu.

4.2. Par prioritāru tiek uzskatīta kūdras dzelzceļos ekspluatētā ritošā sastāva iegāde.

Izņēmuma gadījumos ir pieļaujama arī kūdras dzelzceļos neekspluatēta ritošā sastāva iegāde, ja tam ir būtiska vēsturiskā vērtība, piem., TU-2 vai TU-3 sēriju dīzeļlokomotīves, 750 mm platuma dzelzceļu tvaika lokomotīves, kuras tika ekspluatētas Latvijas Republikas vai LPSR šaursliežu dzelzceļos.

Absolūta izņēmuma kārtībā ir pieļaujama citu platumu ritošā sastāva iegāde, ja tam ir pamatots iemesls, piem., ir saglabājies eksemplārs, kurš ir ticis ekspluatēts arī 750 mm platuma dzelzceļos, bet 750 mm platuma eksemplāri praktiski nav pieejami.

4.3. Muzejdzelzceļa kolekcijā esošais ritošais sastāvs tiek iespēju robežās restaurēts, par pamatu restaurācijai izmantojot visus pieejamos dokumentācijas, foto u.c. avotus. Restaurācijas pamatmērķis ir vēsturiski autentiskas konstrukcijas atjaunošana (t.sk. saskaņā ar Fedecrail Rīgas hartā pieņemto), ar pilnu tā darbspējību un nepieciešamības gadījumā arī iespēju lietot regulārā ekspluatācijā. Restaurācijas laikā pieļaujamas atkāpes no sākotnējās konstrukcijas, ja tādas saistītas ar vēsturiski izpildītām izmaiņām ekspluatācijas laikā (t.sk. uzslāņojumi), ja tādas par obligātām nosaka drošības prasības vai mūsdienu ekspluatācijas apstākļi, kā arī atsevišķos gadījumos lai uzlabotu objekta darbderīgumu un uzticamību, ja tā oriģinālajai konstrukcijai ir konstatēti trūkumi vai oriģinālās izgatavošanas tehnoloģijas nav pieejamas. Jebkuras atkāpes no konstrukcijas jāveido tā, lai tās pēc iespējas mazāk ietekmētu kopējo objekta veidolu, un visas konstruktīvās izmaiņas būtu izpildītas veidā, kas ir līdzvērtīgs objekta būvēšanas vai ekspluatācijas laikā lietotajām tehnoloģijām.

4.4. Gadījumos, kad kāds ritekļis vēsturiski nav saglabājies, vai arī saglabājies ļoti sliktā stāvoklī, pieļaujama autentisku repliku (tajā skaitā 100% apmērā) jaunbūve, kuras konstrukcijā ievērotas tās pašas 4.3. punktā noteiktās prasības, kā restaurācijai.

4.5. Pieļaujama ritošā sastāva jaunbūve vai modernizācija, kas saistīta ar tādu jaunbūvētu ritekļu iegūšanu vai modernizētu ritekļu ekspluatācijas īpašību papildināšanu tādā veidā, lai būtiski atvieglotu muzejdzelzceļa ekspluatāciju vai uzturēšanu (īpaši ceļa darbos), radot arī vēsturiski neeksistējušus ritekļus, taču tie uzskatāmi par izņēmumiem kopējā muzejdzelzceļa ritošā sastāva kolekcijā.

5. RITOŠĀ SASTĀVA UZTURĒŠANAI NEPIECIEŠAMAIS APRĪKOJUMS

5.1. Biedrība veic ritošā sastāva uzturēšanai nepieciešamā aprīkojuma iegādi un uzturēšanu.

5.2. Iegādes gadījumā par prioritāru uzskatāms tāds aprīkojums, kurš mūsdienās vairs netiek pielietots ritošā sastāva būves un uzturēšanas tehnoloģijās, vai tāds, kurš ir unikāls 750 mm dzelzceļu sliežu platumam.

Gadījumā, ja vēsturiskā vai unikālā aprīkojuma iegāde un uzturēšana, vai attiecīgās tehnoloģijas pielietošana nav savietojama ar mūsdienu prasībām, piemēram, tehnoloģijas lietošana rada būtiskus riskus cilvēka veselībai un dzīvībai, vai arī vēsturisko tehnoloģiju pielietošana nav samērīga no patērēto materiālu un ieguldītā darbaspēka lieluma, pielietojamas mūsdienu tehnoloģijas un aprīkojums.

6. INFRASTRUKTŪRA

6.1. Baložu kūdras muzejdzelzceļā par galveno maģistrālo sliežu ceļa konstrukcijas tipu tiek pieņemta sliežu ceļa konstrukcija ar dzelzsbetona gulšņiem, pie kuriem sliedes tiek stiprinātas ar skrūvju palīdzību.

Gadījumā, ja nav iespējams iegūt aprakstītās konstrukcijas sliežu ceļa virsbūves elementus, tiek pielietoti pieejamie ceļa virsbūves materiāli.

6.2. Vēsturiskās dažādības saglabāšanai izveidojams viens sliežu ceļš ar posmiem ar dažādu tipu stiprinājumiem, uz kura, iespēju robežās uzstādāmas vēsturisku tipu un izlaiduma gadu sliedes.

6.3. Pakāpeniski maģistrālie sliežu ceļi pārbūvējami uz R24 tipa sliedēm.

Prioritāri uz šī tipa sliedēm pārbūvējami šādi posmi:

- maģistrālais posms uz purvu, sākotnēji pārbūvējot noslogotākās vietas un līkumus;
- izmaiņas punkta galvenais ceļš un sānu ceļš;

6.4. Pa visu Baložu kūdras muzejdzelzceļa infrastruktūru nodrošināma vismaz noceļamā tipa drezīnu kustība.

Infrastruktūra, kura ir atvienota (piem., zādzību dēļ atdalīta) no pārējās infrastruktūras, pēc iespējas tuvākā laikā ir savienojama ar pārējo infrastruktūru ar mērķi nodrošināt noceļamā tipa drezīnu kustību visā ceļu garumā, vai nodrošināma atvienotā posma saglabājamība, lai minimizētu turpmākas zādzību iespējas.

6.4.1. Izņēmuma gadījumos atvienotie infrastruktūras posmi demontējami.

7. ĒKAS UN BŪVES

7.1. Muzejdzelzceļa funkcionēšanai nepieciešamās ēkas un būves būvējamas un uzturamas pēc iespējas ieturot 20. g.s. 50...80 gadu būvniecības stilu.

Šo prasību nepiemēro, ja tā ir nesavienojama ar mūsdienās spēkā esošo likumdošanu būvniecības vai darba aizsardzības jomā vai ir nesamērīga (piemēram, palīgbūvēm un apmeklētāju piekļuvei atklāti nenovietotām būvēm).

8. KŪDRAS IEGUVES TEHNIKA

8.1. Biedrība veic vēsturiskas kūdras ieguves tehnikas iegādi, uzglabāšanu un restaurāciju.

Prioritāri tiek veikta tādas tehnikas iegāde, kuras elementi var tikt izmantoti ritošā sastāva nokomplektēšanai, gadījumā, ja rodas tāda nepieciešamība.